Procesní lhůty

Bulharsko

1 Jaké druhy lhůt se uplatňují v občanskoprávních řízeních?

A) Výkon práva na soudní ochranu subjektivních hmotných práv je zaručen zákonem stanovenými promlčecími a absolutními (kalendářními) lhůtami.
Promlčecí lhůta je období nečinnosti držitele hmotného práva, po jehož uplynutí zaniká možnost požadovat o právní ochranu tohoto práva. Po uplynutí takovéto promlčecí lhůty zaniká nejen samotné hmotné právo, nýbrž rovněž související právo podat žalobu a právo na výkon rozhodnutí, takže toto právo se mění na přirozené právo (hmotné právo nepodléhající soudní ochraně). Promlčení se neuplatňuje automaticky, nýbrž pouze na základě námitky dlužníka podané u příslušného soudu nebo soudního vykonavatele.
Pravidla týkající se doby trvání, stavení a přerušení běhu promlčecích lhůt jsou stanovena v zákoně o závazcích a smlouvách (dále jen „zákon“). Pro všechny nároky bez zvláštních lhůt je stanovena obecná pětiletá promlčecí lhůta (§ 110 zákona).
Tříletá promlčecí lhůta je stanovena pro tři skupiny nároků (§ 111 zákona):
mzdové nároky, u nichž není stanovena jiná promlčecí lhůta
nároky na odškodnění a náhradu škody vyplývající z nesplněných smluv
nároky na nájemné, úroky a jiné pravidelné platby, jako jsou nároky dodavatelů tepla a elektřiny bez ohledu na možné občasné rozdíly v částce. Splátky podle smluv o bankovním úvěru však vzhledem ke své povaze nepředstavují pravidelné platby a vztahuje se na ně běžná promlčecí lhůta.
Tříletá promlčecí lhůta je stanovena rovněž pro právo požadovat prohlášení smluv uzavřených omylem nebo v důsledku podvodu či hrozby a smluv, které uzavřely nezpůsobilé osoby nebo jejich zástupci, aniž by byly splněny příslušné požadavky, za neplatné.
Jednoletá promlčecí lhůta je stanovena pro právo požadovat prohlášení za neplatnou smlouvu uzavřenou v tísni nebo za nápadně nevýhodných podmínek (§ 33 zákona).
Šestiměsíční promlčecí lhůta je stanovena u nároků souvisejících s vadami při prodeji movitých věcí nebo s nedostatečnou odborností při zhotovování zakázky s výjimkou stavebních prací, u nichž nárok zaniká po uplynutí obecné pětileté lhůty (§ 265 zákona).
Ve vykonávacím řízení je stanovena dvouletá promlčecí lhůta. Pokud věřitel v zahájeném vykonávacím řízení nepožádá o provedení opatření k výkonu rozhodnutí po dobu dvou let, bude vykonávací řízení ukončeno *ex lege* podle § 433 odst. 1 bodu 8 občanského soudního řádu (OSŘ) a od okamžiku provedení posledního platného exekučního úkonu začíná běžet nová promlčecí lhůta.
Promlčecí lhůta začíná běžet od okamžiku, kdy vznikne a může být uplatněno právo podat žalobu, což závisí na povaze dotčeného hmotného práva. Může se jednat o dobu, kdy se stal splatným smluvní závazek, nebo dobu spáchání protiprávního činu nebo dobu určení pachatele deliktu či dobu předání věci, s ohledem na niž se uplatňuje nárok z vad atd.
Promlčecí lhůtu nelze dohodou stran zkrátit ani prodloužit.
Promlčecí lhůtu lze však stavět nebo přerušit.
Promlčecí lhůta se staví v případech, které jsou stanoveny taxativně v § 115 zákona:
mezi dětmi a rodiči, dokud tito vykonávají svá rodičovská práva,
mezi osobami, jimž bylo ustanoveno opatrovnictví nebo poručnictví, a jejich opatrovníky nebo poručníky po dobu trvání opatrovnictví nebo poručnictví,
mezi manžely,
u nároků osob, jejichž majetek podléhá ze zákona nebo na základě soudního nařízení správě, vůči správci po dobu trvání této správy,
u nároků na odškodnění právnických osob uplatňovaných vůči jejich vedoucím pracovníkům po dobu výkonu funkce,
u nároků nezletilých osob a osob zbavených svéprávnosti po dobu, kdy není k dispozici právní zástupce nebo poručník, a po dobu 6 měsíců od ustanovení takovéto osoby, nebo poté, co nezpůsobilost skončila,
po dobu konání řízení o žalobě.
V těchto případech je účastník dočasně zbaven právně možnosti uplatnit své právo podat žalobu. Promlčecí lhůta, která běžela do stavení, zůstává v platnosti a po skončení okolnosti, která vedla ke stavení lhůty, běží lhůta dále.
Promlčecí lhůta se přeruší v těchto případech:
při uznání pohledávky ze strany dlužníka
při podání žaloby nebo námitky nebo žádosti o smír; není-li však žalobě nebo námitce vyhověno, promlčecí lhůta se nepovažuje za přerušenou
při uplatnění pohledávky v insolvenčním řízení
při přijetí opatření k výkonu rozhodnutí.
V těchto případech pozbývá doba, která běžela od vzniku práva podat žalobu do přerušení promlčecí lhůty, právní význam a začíná běžet nová promlčecí lhůta. Dojde-li k přerušení běhu lhůty podáním žaloby nebo námitky, stanoví zákon rovněž další důležitý důsledek: nová promlčecí lhůta, která začíná běžet po přerušení, činí vždy pět let.
Absolutní (prekluzivní) lhůty jsou lhůty, po jejichž uplynutí zanikají samotná hmotná práva. Tyto lhůty začínají běžet od vzniku hmotného práva, a nikoli od vzniku práva podat žalobu.
Absolutní lhůty nelze stavět nebo přerušit jako promlčecí lhůty.
Uplatňuje je soud nebo soudní vykonavatel z vlastního podnětu, což znamená, že jejich ochrana nevyžaduje, aby dlužník podal námitku. Uplynutí absolutní lhůty znamená, že podání žaloby je nepřípustné, zatímco uplynutí promlčecí lhůty (za předpokladu, že byla podána námitka) vede k tomu, že žaloba je neoprávněná.
K těmto prekluzivním lhůtám patří: tříměsíční lhůta, ve které může zástavní nebo hypoteční věřitel podat námitku, je-li pojistné plnění vyplaceno vlastníkovi věci, a nikoli jemu; dvouměsíční lhůta, ve které může spoluvlastník podat žalobu kvůli koupi věci ve spoluvlastnictví, pokud druhý spoluvlastník prodal svůj podíl třetí osobě; lhůta v délce jednoho roku pro podání žaloby na zrušení darovací smlouvy atd.
B) Lhůty pro provedení určitých procesních úkonů účastníky a soudem v řízení o žalobě a ve vykonávacích řízeních jsou stanoveny v občanském soudním řádu. Lhůty pro provedení procesních úkonů v insolvenčním řízení jsou stanoveny v obchodním zákoníku (*Targovski zakon*) resp. v zákoně o insolvenci bank (*Zakon za bankovata nesastojatelnost*) (ZBN) s ohledem na platební neschopnost bank a v jiných zvláštních právních předpisech.

Co se týká účastníků, zmeškání lhůty má za následek zánik práva na provedení příslušného procesního úkonu. Nedodržení stanovené lhůty pro řízení ze strany soudu nepředstavuje překážku pro provedení procesního úkonu později, jestliže je nutné jej vykonat. Co se týká soudu, stanovené lhůty jsou pouze orientační.
Lhůtami pro provedení procesních úkonů účastníky jsou lhůty, které jsou stanoveny zákonem, a lhůty stanovené soudem.
Ke lhůtám stanoveným zákonem (zákonným lhůtám) patří:
lhůta pro odstranění vad v žalobě (jeden týden od vyrozumění dotyčného účastníka – § 129 odst. 2 OSŘ, soud však může stanovit delší lhůtu)
lhůta pro odpověď žalovaného, upřesnění důkazů, zpochybnění věrohodnosti důkazů uvedených v žalobě, podání vzájemné žaloby, přizvání třetích stran (vedlejších účastníků) žalovaným a podání žaloby na tyto strany a pro podání námitky proti postupu stanovenému soudem za účelem uvážení řízení. Tato lhůta začíná běžet od obdržení druhopisu žaloby žalovaným a činí jeden měsíc nebo dva týdny v závislosti na tom, zda se jedná o běžné řízení nebo zvláštní řízení o žalobě k projednání obchodních sporů (§ 131 a § 367 OSŘ)
lhůta pro uplatnění dalšího žalobního důvodu ze strany žalobce v řízení o obchodních sporech – dvoutýdenní lhůta od obdržení odpovědi žalovaného (§ 372 OSŘ)
lhůta pro odpověď žalovaného na další žalobu v řízení o obchodních sporech – dvoutýdenní lhůta od obdržení další žaloby (§ 373 OSŘ)
lhůta na odvolání proti rozsudkům vyneseným soudem – dvoutýdenní lhůta od doručení rozsudku účastníkovi (§ 259 OSŘ)
lhůta pro odpověď druhého účastníka na odvolání a pro podání protiodvolání – dvoutýdenní lhůta od obdržení kopie odvolání (§ 263 OSŘ)
lhůta pro podání kasačního opravného prostředku proti rozsudkům vyneseným soudem – lhůta v délce jednoho měsíce od doručení rozsudku účastníkovi (§ 283 OSŘ)
lhůta pro podání odvolání proti rozsudkům vyneseným soudem – lhůta v délce jednoho týdne od jejich sdělení účastníkovi, a pokud byly vyneseny během soudního jednání, k němuž se dotyčný účastník dostavil, běží lhůta ode dne tohoto jednání (§ 275 OSŘ)
lhůta pro podání návrhu na zrušení vykonaného rozhodnutí – tříměsíční lhůta od vzniku důvodu pro jeho zrušení (§ 305 OSŘ)
lhůta, ve které může účastník požádat o odstoupení soudce – první soudní jednání po vzniku důvodu pro odstoupení, nebo poté, co se o něm účastník dověděl (§ 23 OSŘ)
lhůta, ve které může účastník podat námitku pro neexistenci výlučné příslušnosti – do ukončení řízení ve druhém stupni (§ 119 OSŘ)
lhůta, ve které může účastník podat námitku pro neexistenci místní příslušnosti podle místa, kde se nachází nemovitost – do skončení soudního přezkumu v prvním stupni (§ 119 OSŘ) a ve všech ostatních případech porušení pravidel týkajících se místní příslušnosti může námitku podat pouze žalovaný ve lhůtě pro žalobní odpověď (§ 119 OSŘ). V případě spotřebitelských žalob a žalob, které poškozená osoba podá na pojistitele, Záruční fond (*Garantsionen fond*) a Národní kancelář pojistitelů motorových vozidel (*Natsionalno bjuro na balgarskite avtomobilni zastrahovateli*), však soud i bez návrhu zajišťuje dodržení místní příslušnosti do doby, než je ukončeno první soudní jednání
lhůta, ve které může žalobce stáhnout žalobu bez souhlasu žalovaného – do ukončení prvního soudního jednání (§ 232 OSŘ)
lhůta, ve které může účastník podat incidenční žalobu – během prvního jednání v případě žalobce a ve lhůtě pro odpověď žalovaného na žalobu (§ 212 OSŘ)
lhůta pro zpochybnění pravdivosti písemnosti – nejpozději při reakci na právní úkon, při němž je tato písemnost předložena, a v případě jejího předložení spolu se žalobou by ji měl žalovaný napadnout ve své písemné odpovědi (§ 193 OSŘ)
lhůta pro podání odporu proti platebnímu rozkazu – dvoutýdenní lhůta od jeho doručení (§ 414 OSŘ)
lhůta pro podání opravného prostředku proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu na vydání platebního rozkazu – lhůta v délce jednoho týdne od vyrozumění navrhovatele (§ 413 OSŘ)
lhůta pro podání opravného prostředku proti usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí – dvoutýdenní lhůta, která běží od doručení usnesení v případě navrhovatele a od doručení žádosti o dobrovolný výkon rozhodnutí v případě dlužníka (§ 407 OSŘ)
lhůta pro dobrovolné plnění dlužníka v exekučním řízení – dvoutýdenní lhůta od doručení žádosti soudním vykonavatelem (§ 428 OSŘ)
lhůta pro podání opravného prostředku proti úkonům soudního vykonavatele – lhůta v délce jednoho týdne od provedení úkonu, pokud byl účastník provedení tohoto úkonu přítomen, nebo pokud byl řádně předvolán, a v ostatních případech – ode dne oznámení (§ 436 OSŘ)
lhůta pro přihlášení pohledávky v insolvenčním řízení – do jednoho měsíce resp. do tří měsíců ode dne zápisu rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení do obchodního rejstříku (§ 685 a § 688 obchodního zákoníku)
lhůta pro podání žádosti o schválení plánu splácení – do jednoho měsíce ode dne zápisu soudního rozhodnutí o schválení seznamu uznaných pohledávek do obchodního rejstříku (§ 696 obchodního zákoníku)
lhůta pro podání námitek proti seznamu uznaných pohledávek – sedmidenní lhůta od zveřejnění seznamu v obchodním rejstříku (§ 690 obchodního zákoníku)
lhůta pro podání námitek proti rozvrhu plateb, který vyhotovil insolvenční správce – čtrnáctidenní lhůta ode dne zápisu rozvrhu do obchodního rejstříku (§ 727 obchodního zákoníku)
absolutní lhůty pro provedení příslušných procesních úkonů jsou upraveny i v jiných zvláštních právních předpisech, jež nelze taxativně uvést: obchodní zákoník, pokud jde o řízení o stabilizaci podniku, zákon o insolvenci bank, zákon o pojištění (*Kodeks za zastrahovaneto*), atd.
K lhůtám stanoveným soudem patří:
lhůta pro získání důkazů (§ 157 OSŘ)
lhůta pro vyrovnání nákladů na získání důkazů (předvolání svědků, uhrazení odměny znalců atd. – § 160 OSŘ)
lhůta pro odstranění vad procesního úkonu provedeného účastníkem (§ 101 OSŘ)
lhůta pro zaevidování žaloby, které obvykle delší než jeden týden
Lhůty jsou rozděleny na dva druhy rovněž v závislosti na tom, zda je může soud prodloužit, nebo zda je tato možnost vyloučena. Všechny lhůty stanovené soudem lze prodloužit. Lhůty pro odvolání a pro podání žádosti o zrušení vykonatelného rozsudku prodloužit nelze: § 63 odst. 3 OSŘ.

2 Seznam dnů pracovního klidu podle nařízení (ES/Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971.

Státní svátky jsou tyto:
1. leden – Nový rok,
3. březen – Den osvobození – státní svátek,
1. květen – Svátek práce,
6. květen – Den sv. Jiří a Den chrabrosti a bulharské armády,
24. květen – Den bulharského vzdělávání a kultury a slovanského písemnictví,
6. září – Den sjednocení,
22. září – Den nezávislosti,
1. listopad – Den vůdců národního obrození – den pracovního klidu pro všechny vzdělávací instituce a pracovní den pro všechny ostatní právní subjekty,
24. prosinec – Štědrý den, 25. a 26. prosinec – Vánoce,

Velký pátek, Bílá sobota a Velikonoční neděle – dva dny (neděle a pondělí), které jsou stanoveny v příslušném roce.
Rada ministrů může pouze jednou vyhlásit i jiné dny za svátky a dny oslavy určitých povolání a rozhodnout o přesunu dnů pracovního klidu během roku.

3 Jaká jsou obecná pravidla pro počítání lhůt v různých řízeních ve věcech občanských a obchodních?

Obecná pravidla týkající se lhůt pro provedení procesních úkonů účastníky a soudem v řízení o žalobě a ve vykonávacích řízeních jsou stanoveny v občanském soudním řádu (OSŘ). Absolutní lhůty pro uplatnění procesních práv stanoví řada zvláštních právních předpisů, například § 74 obchodního zákoníku, § 19 a § 25 zákona o obchodním rejstříku a o rejstříku neziskových právnických osob (*Zakon za targovskija registar i registara na juridicheskite litsa s nestopanska tsel*) (ZTRRYLNT), atd. Obecné informace o obecných pravidlech obsažených v kapitole sedm občanského soudního řádu nazvané „Lhůty a obnova lhůt“ jsou uvedeny v odpovědích na otázky č. 4. 5 a 6.
Obecná pravidla týkající se promlčecích lhůt jsou obsažena v § 110 a násl. zákona o závazcích a smlouvách. Viz bod 1.
Obecná pravidla týkající se lhůt pro splnění povinností vyplývajících ze závazkových vztahů jsou stanovena v § 69–§ 72 zákona o závazcích a smlouvách.
Jsou-li splněny podmínky stanovené v procesních právních předpisech (§ 61, § 229, § 432 OSŘ), stanovené procesní lhůty se staví, přičemž v tomto případě stavění lhůty začíná od události, která vedla k přerušení řízení. Řízení je přerušeno, pokud se objevila překážka, která brání jeho dalšímu průběhu, a dokud není tato překážka odstraněna, je provádění procesních úkonů nepřípustné s výjimkou zajištění úkonu. Po odstranění překážky (např. účastník řízení zemře, je nutné ustanovit opatrovníka, probíhá hlavní řízení atd.) může být řízení obnoveno, přičemž všechny úkony provedené před přerušením řízení zůstávají v platnosti.
Zvláštní právní předpisy stanoví jiné lhůty, které jsou kratší než běžná promlčecí lhůta.

4 Pokud musí být určitý úkon nebo formalita vykonány v dané lhůtě, kdy tato lhůta začíná?

Počátkem běhu lhůty pro provedení určitého procesního úkonu je obvykle datum, kdy byl účastník informován, že by měl daný úkon provést, nebo kdy mu byl oznámen vynesený akt soudu, proti němuž lze podat stížnost.
Lhůta pro odstranění vad žaloby začíná běžet ode dne, kdy byly účastníkovi sděleny příslušné pokyny soudu.
Lhůta pro písemnou odpověď žalovaného na žalobu běží od obdržení kopie žaloby a připojených důkazů a v oznámení, kterým soud zasílá žalovanému kopie, musí uvést lhůtu pro žalobní odpověď a důsledky v případě, že tak neučiní.
Lhůta pro podání odvolání proti rozsudku běží ode dne jeho doručení účastníkovi.
Lhůta pro podání opravného prostředku proti rozsudku vynesenému ve věci projednané ve „zkráceném řízení“ (část tři kapitola 25 občanského soudního řádu) běží ode dne, kdy soud oznámil zveřejnění rozsudku.
Lhůta pro podání odvolání proti rozsudku běží od jeho oznámení účastníkovi a v případě rozsudku vyneseného během soudního jednání v přítomnosti účastníka běží lhůta ode dne soudního jednání.
Opravný prostředek proti úkonům soudního vykonavatele se podává ve lhůtě jednoho týdne od provedení úkonu, byl-li účastník úkonu přítomen, nebo pokud byl řádně předvolán, a v ostatních případech – ode dne oznámení.
Lhůty v insolvenčních řízeních běží od zveřejnění příslušného úkonu insolvenčního správce (např. vypracování seznamu věřitelů s uznanými pohledávkami) nebo úkonu soudu v obchodním rejstříku.
Existují rovněž lhůty, které začínají běžet od okamžiku zahájení řízení o žalobě, jelikož zákon stanoví pouze konečnou lhůtu pro provedení.
Například:
žalobce může změnit důvody nebo návrh uvedený v žalobě nebo může žalobu stáhnout bez souhlasu žalovaného do doby ukončení prvního soudního jednání v dané věci,
každý z nástupců v řízení o rozdělení majetku může do doby prvního jednání podat písemný návrh na zařazení dalšího majetku jako předmětu rozdělení atd.

5 Může být počátek běhu lhůty ovlivněn nebo změněn způsobem předání nebo doručení písemností (osobní doručení soudním doručovatelem nebo doručení poštou)?

Lhůta běží od okamžiku vyrozumění účastníka. Okamžik, k němuž se má za to, že účastníkovi bylo oznámení řádně doručeno, se stanoví různě podle způsobu oznámení. Kapitola VI „Oznámení a předvolání“ v občanském soudním řádu obsahuje pravidla týkající se způsobu doručování oznámení a předvolání účastníkům řízení a rovněž okamžiku, k němuž se oznámení považuje za řádně doručené.
Je-li oznámení doručeno osobně adresátovi nebo jeho zástupci resp. jiné osobě, která žije nebo pracuje na dané adrese, musí být v předvolání uvedeno datum, kdy dotyčná osoba oznámení obdržela, bez ohledu na to, zda je doručil soudní doručovatel nebo pracovník pošty. Od tohoto dne začínají běžet lhůty pro provedení příslušného procesního úkonu.
Oznámení lze doručit rovněž na e-mailovou adresu, kterou účastník uvedl. Má se se to, že oznámení byla doručena v okamžiku jejich zápisu do určeného informačního systému.
Jsou-li splněny právní podmínky (např. účastník změnil adresu, kterou uvedl pro účely řízení, aniž by vyrozuměl soud), může soud nařídit, aby se doručení uskutečnilo připojením oznámení ke spisu, lhůta poté začíná běžet ode dne připojení. Jedná se o náhradní doručení, které lze využít, není-li uložená procesní povinnost splněna.
Není-li žalovaný zastižen ve svém trvalém bydlišti a není-li přítomna ani žádná jiná osoba, která by oznámení přijala, musí doručovatel vylepit na dveře nebo vhodit do poštovní schránky oznámení, v němž se uvádí, že písemnosti byly uloženy na podatelně soudu a že si je lze vyzvednout do dvou týdnů ode dne oznámení. Jestliže se v tomto případě žalovaný nedostaví a nevyzvedne si je, považují se oznámení a související písemnosti za doručené uplynutím lhůty pro jejich přijetí.
Náhradní doručení v tomto případě vyplývá z nesplnění administrativní povinnosti fyzické osoby oznámit místo trvalého a současného bydliště, na němž ji lze zastihnout.
Podnikatelům a právnickým osobám zapsaným do příslušného rejstříku se oznámení doručují na poslední adresu nahlášenou v rejstříku. Jestliže kancelář na této adrese neexistuje ani nejsou nalezeny nápisy s názvem společnosti, tj. existuje důvod se domnívat, že dotyčná osoba změnila adresu, jsou všechna oznámení uložena do spisu a má se za to, že byla řádně doručena: § 50 odst. 2 OSŘ.
Jestliže se podnikatel nachází na adrese uvedené v rejstříku, doručovateli však nebyl umožněn přístup do kanceláře nebo nezastihl osobu, která by byla ochotna oznámení převzít, zanechá doručovatel výzvu, a nejsou-li písemnosti vyzvednuty do dvou týdnů od zanechání výzvy, má se za to, že byly doručeny (náhradní doručování).

6 Pokud výskytem události počíná lhůta běžet, započítává se den, kdy k události došlo, do výpočtu lhůty?

Lhůta se počítá v rocích, týdnech a dnech. Lhůta vyjádřená ve dnech se počítá ode dne následujícího po dni, k němuž lhůta začíná běžet, a vyprší na konci posledního dne. Pokud je například účastníkovi nařízeno odstranit vady úkonu do sedmi dnů a oznámení je doručeno 1. června, jedná se o datum, k němuž začíná lhůta běžet, počítání lhůty však začíná následující kalendářní den, tj. 2. června, a lhůta vyprší 8. června.

7 V případě, kdy je lhůta vyjádřena ve dnech, započítávají se do uvedeného počtu dní kalendářní, nebo pracovní dny?

Lhůty se počítají v kalendářních dnech. Pokud však lhůta vyprší v den pracovního klidu (víkend nebo svátek), má se za to, že uplyne první pracovní den po dni pracovního klidu.

8 Kdy je tato lhůta vyjádřena v týdnech, měsících nebo rocích?

Lhůta, která se počítá v týdnech, vyprší příslušný den posledního týdne. Je-li například účastníkovi nařízeno odstranit vady žaloby do jednoho týdne a související oznámení je doručeno v pátek, vyprší lhůta v pátek následujícího týdne.

Lhůta, která se počítá v měsících, vyprší příslušný den posledního měsíce, a není-li takový den v posledním měsíci, vyprší lhůta poslední den měsíce.

Lhůta, která se počítá v rocích, vyprší příslušný den posledního roku, a není-li takový den v posledním roce, vyprší lhůta v jeho poslední den.

9 Je-li lhůta vyjádřena v týdnech, měsících nebo rocích, kdy taková lhůta vyprší?

Viz odpověď na otázku č. 8.

10 Připadá-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, či den pracovního klidu je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den?

Je-li posledním dnem lhůty den pracovního klidu, vyprší lhůta vždy první následující pracovní den.

11 Existují zvláštní okolnosti, za kterých lze prodloužit lhůty? Jaké jsou podmínky pro získání takových prodloužení lhůty?

Soud nemůže prodloužit pouze lhůty pro podání odvolání proti rozsudkům a usnesením a pro podání návrhů na zrušení vykonaného rozsudku, jakož i lhůtu pro podání odporu proti platebnímu rozkazu.

Všechny ostatní zákonné lhůty a lhůty stanovené soudem může soud na návrh dotčeného účastníka, který je podán před uplynutím lhůty, prodloužit, existují-li k tomu oprávněné důvody (§ 63 OSŘ). Nově stanovená lhůta nesmí být kratší než původní lhůta. Prodloužená lhůta běží od okamžiku vypršení původní lhůty. Usnesení, kterým se lhůta prodlužuje (a usnesení, kterým se prodloužení lhůty zamítá), není účastníkovi řízení doručeno, a ten by měl proto aktivně sledovat činnost soudu.

12 Jaké lhůty platí pro opravné prostředky (odvolání)?

Občanský soudní řád obsahuje obecná pravidla pro podávání opravných prostředků (odvolání) proti rozsudkům a usnesením v občanských a obchodních věcech a stanoví:

dvoutýdenní lhůtu pro podání odvolání proti rozsudkům vyneseným soudem, která běží od doručení rozsudku účastníkovi

lhůtu v délce jednoho týdne pro podání kasačního opravného prostředku proti rozsudkům vyneseným soudem, která běží od doručení rozsudku účastníkovi

lhůtu v délce jednoho týdne pro podání odvolání proti rozsudkům vyneseným soudem, která běží ode dne jejich sdělení účastníkovi, a je-li rozsudek vynesen během soudního jednání v přítomnosti účastníka, běží lhůta ode dne soudního jednání

Výjimky z těchto obecných pravidel jsou taxativně stanoveny zákonem a zakládají se na zvláštních znacích příslušného řízení. Tyto výjimky jsou stanoveny pro:

rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení, proti nimž se podává opravný prostředek do sedmi dnů ode dne jejich zápisu do obchodního rejstříku,

rozhodnutí o zamítnutí návrhu na zahájení insolvenčního řízení, proti nimž se podává opravný prostředek do sedmi dnů ode dne oznámení postupem stanoveným v občanském soudním řádu,

rozhodnutí v řízení o rozdělení majetku, které soud vydá s ohledem na návrhy spolumajitelů účtů, rozhodnutí o nabídnutí nedělitelné nemovitosti k veřejnému prodeji, rozhodnutí o přidělení nedělitelné nemovitosti jednomu ze spoluvlastníků a rozhodnutí o zveřejnění konečného protokolu o rozdělení majetku lze napadnout společnou stížností ve lhůtě pro podání opravného prostředku proti poslednímu rozhodnutí,

proti rozhodnutí vydanému v nepřítomnosti se nelze odvolat, avšak do jednoho měsíce od jeho doručení může účastník, v jehož neprospěch bylo toto rozhodnutí vydáno, požádat odvolací soud, aby rozhodnutí zrušil, pokud se řízení nemohl zúčastnit,

proti rozhodnutí o rozvodu manželství dohodou se nelze odvolat,

existují i jiné zvláštní situace upravující lhůty pro podání opravného prostředku proti rozsudku: např. proti rozhodnutí o registraci politické strany lze podat opravný prostředek do sedmi dnů.

13 Mohou soudy změnit lhůtu pro dostavení se k soudu nebo stanovit zvláštní datum pro dostavení se?

Neexistuje ustanovení, které by soudu umožňovalo soudcovské nebo zákonné lhůty zkrátit, na žádost účastníků však může lhůty prodloužit. Soud nemůže prodloužit pouze lhůty pro podání odvolání proti rozsudkům a usnesením a pro podání návrhů na zrušení vykonaného rozsudku, jakož i lhůtu pro podání odporu proti platebnímu rozkazu.

Na straně soudu však neexistuje žádná překážka, pokud jde o změnu data soudního jednání z jeho vlastního podnětu nebo na návrh jednoho z účastníků a jeho naplánování na dřívější nebo pozdější datum, vyžadují-li to důležité okolnosti. V těchto případech by však soud měl účastníkům řízení oznámit nové datum a oznámení by mělo být doručeno nejpozději jeden týden přede dnem konání soudního jednání.

14 Pokud je písemnost zasílána osobě, která má bydliště v místě, kde se prodlužuje lhůta, ale oznámení je učiněno v místě, kde se tato výhoda neuplatní, přijde tato osoba o výhodu prodloužení lhůty?

Procesní pravidla občanského soudního řádu, včetně pravidel týkajících se prodloužení lhůty, se vztahují na všechny účastníky řízení bez ohledu na místo jejich bydliště.

15 Jaké jsou důsledky nedodržení lhůt?

Společnou zásadou je to, že procesní úkony provedené po vypršení lhůt nebere soud v úvahu. Kromě tohoto pravidla OSŘ výslovně stanoví, že nejsou-li vady žaloby odstraněny včas, je žaloba vrácena; v případě opravného prostředku, návrhu na zrušení nebo námitky proti usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí podaných po vypršení lhůty jsou tyto vráceny jako opožděné; pokud účastník nepředloží včas důkazy, které má k dispozici, nebudou v řízení uznány, ledaže je zmeškání zapříčiněno zvláštními nepředvídanými okolnostmi. Nedodržení procesních lhůt znemožňuje výkon práv, s ohledem na něž byly tyto lhůty stanoveny.

16 Pokud lhůta uběhne, jaké opravné prostředky mohou využít účastníci, kteří zmeškali lhůtu, tj. u rozsudku pro zmeškání?

Účastník, který nedodržel lhůtu stanovenou zákonem nebo soudem, může požádat o její obnovení, pokud prokáže, že nedodržení lhůty bylo způsobeno zvláštními nepředvídanými okolnostmi, které nemohl ovlivnit. Obnovení není přípustné, pokud bylo možno povolit prodloužení lhůty k provedení procesního úkonu.

Žádost o obnovení lhůty musí být podána do jednoho týdne od oznámení o jejím nedodržení s uvedením všech okolností, které obnovení lhůty odůvodňují, a důkazů o opodstatněnosti žádosti. Žádost je nutno podat soudu, u něhož měl být příslušný procesní úkon proveden. Spolu s žádostí o obnovení lhůty se předkládají i písemnosti, s ohledem na něž se požaduje obnovení lhůty, a týká-li se lhůta uhrazení výdajů, stanoví soud novou lhůtu pro jejich předložení. Žádost je povinně projednána na veřejném zasedání. Je-li žádosti vyhověno, jsou promlčená práva obnovena.

Poslední aktualizace: 02/03/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.